

Antykorupcja

<http://antykorupcja.gov.pl/ak/aktualnosci/12569,W-bankach-beda-dzialac-systemy-zglaszania-naruszen-i-ochrona-sygnalistow.html>
2018-03-24, 15:01

W bankach będą działać systemy zgłaszania naruszeń i ochrona sygnalistów

1 maja 2017 r. wejdzie w życie rozporządzenie zobowiązujące banki do wdrożenia kompleksowego systemu zgłaszania naruszeń, a także do zapewnienia skutecznej ochrony sygnalistom – osobom zgłaszającym nieprawidłowości.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (Dz. U. z 2017 r. poz. 637) zostało ogłoszone 24 marca br. Jest to pierwszy tego typu akt prawny, w szczególowy sposób regulujący zagadnienie whistleblowingu i ochrony osób zgłaszających nieprawidłowości.

Rozporządzenie określa szczegółowy sposób funkcjonowania w bankach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, w tym tryb anonimowego zgłaszania wskazanemu członkowi zarządu lub rady nadzorczej naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych, a także szczegółowy zakres polityki wynagrodzeń i sposób jej ustalania, sposób szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania oraz stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Zagadnieniu anonimowego zgłaszania naruszeń oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych poświęcony został Rozdział 5 – Procedury anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych.

Zgłaszanie naruszeń w bankach i ochrona sygnalistów

Na mocy Rozporządzenia banki zobowiązane będą w szczególności do:

- opracowania i wdrożenia procedur anonimowego zgłaszania przez pracowników naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych,

- zapewnienia możliwości zgłaszania przez pracowników naruszeń za pośrednictwem specjalnego, niezależnego i autonomicznego kanału komunikacji.

Wymogi dotyczące procedur anonimowego zgłaszania naruszeń

W Rozporządzeniu określono wymogi dotyczące procedur anonimowego zgłaszania naruszeń przez pracowników. Zgodnie z § 45 ust. 4 procedury te muszą określać co najmniej:

- 1) sposób odbierania zgłoszeń w sprawie naruszeń, zapewniający w szczególności możliwość odbierania zgłoszeń bez podawania tożsamości przez pracownika dokonującego zgłoszenia;
- 2) sposób ochrony pracownika dokonującego zgłoszenia, zapewniający co najmniej ochronę przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania;
- 3) sposób ochrony danych osobowych pracownika dokonującego zgłoszenia oraz osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych;
- 4) zasady zapewniające zachowanie poufności pracownikowi dokonującemu zgłoszenia, w przypadku gdy pracownik ten ujawnił swoją tożsamość lub jego tożsamość jest możliwa do ustalenia;
- 5) wskazanie osób odpowiedzialnych za odbieranie zgłoszeń naruszeń, z uwzględnieniem, że w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy członka zarządu, powinno być ono przyjęte przez radę nadzorczą;
- 6) sposób przekazywania wyznaczonemu członkowi zarządu lub radzie nadzorczej oraz pracownikom, jednostkom organizacyjnym i wyznaczonym komórkom organizacyjnym informacji związanych ze zgłoszeniem naruszenia;
- 7) rodzaj i charakter działań następczych podejmowanych na skutek odebrania i weryfikacji zgłoszenia naruszenia oraz sposób koordynacji tych działań;
- 8) termin usunięcia przez bank danych osobowych zawartych w zgłoszeniach naruszeń;
- 9) w przypadku pozytywnej weryfikacji zasadności zgłoszenia naruszenia, termin powiadomienia osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia, o dokonany zgłoszeniu naruszenia oraz o przeprowadzonej procedurze weryfikacji zasadności zgłoszenia naruszenia.

Inne zobowiązania banku

Rozporządzenie zobowiązuje zarząd do ustalenia zatwierdzonego przez radę nadzorczą wewnętrznego podziału kompetencji, wskazującego członka zarządu, do którego zgłaszane są nieprawidłowości, a także odpowiedzialnego za bieżące funkcjonowanie procedur anonimowego zgłaszania naruszeń.

Określa także, iż to zarząd odpowiada za adekwatność i skuteczność procedur anonimowego zgłaszania naruszeń. Nakłada również na członka zarządu, do którego zgłaszane są nieprawidłowości, obowiązek sprawozdawczy wypełniany nie rzadziej niż raz na pół roku, dotyczący informacji o otrzymanych istotnych zgłoszeniach naruszeń.

Z kolei rada nadzorcza, nie rzadziej niż raz w roku zobowiązana jest oceniać adekwatność i skuteczność procedury anonimowego zgłaszania naruszeń.

Banki zostały także zobowiązane do przeprowadzania wstępnych i regularnych szkoleń pracowników w zakresie zgłaszania naruszeń, w szczególności w zakresie obowiązujących procedur.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2017 r., z wyjątkiem § 36 ust. 3 pkt 2, dotyczącego jednej z form zapewnienia dokumentacji funkcji kontroli przez Bank, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2017 r.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (Dz. U. z 2017 r. poz. 637)

Opublikowano w dniu 20.04.2017 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA

Pliki do pobrania

[Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach \(Dz. U. z 2017 r. poz. 637\) \(PDF 192 KB\) \(pdf, 188.44 KB\) 20.04.2017 14:00](#)